

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

Տնօրեն՝ Ս. Միքայելյան

<<31>> օգոստոս 2023 թ.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ

ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ

ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Արագածոտնի մարզ

Աղձքի միջն. դպրոց, 9-րդ դասարան

Սարգսյան Արմինե Հովհաննեսի

<<2023-2024>> ուսումնական տարի

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ (կրճատումով)

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը:

V. ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական ունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակածում (ինդուկցիա), արտածում (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) Ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝

ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,

բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման,

համեմատության, խմբավորման միջոցով,

գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնութագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով,

դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժևորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,

ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և

գտնել լուծումներ,

զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջ հետաքրքրություն և քննադատական մոտեցում,

է. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,

ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,

թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը.

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,

բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,

գ. ըստ նշանակության և տեղին օգտագործել սովորած տերմինները (եզրերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,

դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն.

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,

բ. սովորել և սովորեցնել,

գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,

դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,

ե. բախումային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,

գ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,

է. գերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մտեցումներից,

ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն.

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչը նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել, խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,

դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները.

5) ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,

բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,

գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամակարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,

դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,

ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,

զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ

Սույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու նշանակությունը և լինի դրանց կրողը,

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համամարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, գթասիրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչների և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ գերագնահատումը,

ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակադրվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:

Քաղվածք

ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<Հայաստանի Հանրապետության պետական
հանրակրթական ուսումնական հաստատություն>>,
պետական ոչ առևտրային կազմակերպության
(կրճատումով)

42. Դասարանի ղեկավարը (դասուցի)

- ա) դաստիարակալական աշխատանք է կատարում՝ իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,
 - բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը,
 - գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,
 - դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործավարությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին
 - ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,
 - զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը.
 - է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:
71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

- ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,
 - բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման
 - գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.
 - դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.
 - ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները
 - զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգրողների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:
74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:
75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:
76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:
77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:
78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Տեղեկություններ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ	2-3
ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	4-9
ԴԱՍՍԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ	10-11
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ, ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ	12
ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ և ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ	13
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ	14
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՎՈՂ, ՍՈՑԻԱԼԱՊԵՍ ԱՆԲԱՐԵԼՊԱՍՏ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏԵՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՀԵՏ	15
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ	16
ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ, ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	17
ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ՀԵՏ	18
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍՏԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ	19
ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ	20

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

համար	Աշակերտի Ազգանուն, անուն, հայրանուն	Դպրոց ընդունման տարեթիվը, հրաման թիվ	Աշակեր- տական շարժի համարը	Ծննդյան թիվ	ամիսը	օրը	սեռը	հասակը	քաշը
1	Աբրահամյան Աստղիկ Վարդանի	հր. N=59 31.08.2015թ.	51	2009թ.	08	01	իգ.	149սմ	41կգ
2	Ավդալյան Ռուբեն Գառնիկի	հր. N=59 31.08.2015թ.	52	2009թ.	03	05	ար.	165սմ	55կգ
3	Բաղդասարյան Էլեն Կարապետի	հր. N=59 31.08.2015թ.	54	2009թ.	01	02	իգ.	162սմ	52կգ
4	Բավոյան Լյուսի Պողոսի	հր. N=59 31.08.2015թ.	55	2009թ.	06	24	իգ.	165սմ	56կգ
5	Գասպարյան Ռոմիկ Գալուստի	հր. N=59 31.08.2015թ.	56	2008թ.	10	10	ար.	164սմ	54կգ
6	Գասպարյան Սերոբ Վահրամի	հր. N=59 31.08.2015թ.	57	2009թ.	03	21	ար.	163սմ	53կգ
7	Գևորգյան Շուշանիկ Կորյունի	հր. N=59 31.08.2015թ.	58	2009թ.	01	20	իգ.	167սմ	56կգ
8	Եղիազարյան Արտյոմ Արթուրի	հր. N=59 31.08.2015թ.	59	2009թ.	10	21	ար.	170սմ	58կգ
9	Հովհաննիսյան Գևորգ Արայիկի			2007	02	17	ար.	168սմ	56կգ
10	Ղայմսյան Արսեն Համլետի	հր. N=59 31.08.2015թ.	62	2009թ.	09	29	ար.	160 սմ	51կգ
11	Մելքոնյան Մուսաննա Սամվելի	հր. N=59 31.08.2015թ.	63	2009թ.	04	11	իգ.	166սմ	53կգ
12	Մելքոնյան Ֆրունզիկ Սամվելի	հր. N=59 31.08.2015թ.	64	2009թ.	04	11	ար.	159սմ	51կգ
13	Մկրտչյան Ժորա Գևորգի	հր. N=59 31.08.2015թ.	66	2009թ.	06	20	ար.	159սմ	52կգ
14	Պետրոսյան Աշոտ Գևորգի	հր. N=59 31.08.2015թ.	67	2009թ.	09	03	ար.	160սմ	49կգ
15	Սահակյան Նարեկ Գոռի	հր. N=59 31.08.2015թ.	68	2009թ.	06	13	ար.	158սմ	48կգ

16	Սարգսյան Գևորգ Գեղամի	հր. N=59 31.08.2015թ.	69	2009թ.	12	07	ար.	160սմ	48կգ
17	Սարգսյան Դավիթ Համլետի	հր. N=59 31.08.2015թ.	70	2008թ.	05	25	ար.	158սմ	49կգ

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

համար	հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (ինամակալի) աշխատանքի վայրը կամ զբաղմունքը	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը	Ծանոթություն
1	գ. Աղձք, փ. 1, տ. 13	094560962	մենատնտես	բավարար	
2	գ. Աղձք, փ. 13, տ. 9	094931510	մենատնտես	բավարար	
3	գ. Աղձք, փ. 19,1 փկղ. տ. 2	077099807	մենատնտես	անբավարար	
4	գ. Աղձք, փ. 19,1 նրբ. տ. 2	093711740	մենատնտես	բավարար	
5	գ. Աղձք, փ. 6,1 նրբ. ք. 13	094760655	մենատնտես	բավարար	
6	գ. Աղձք, փ. 6, տ. 16	098396639	մենատնտես	բավարար	
7	գ. Աղձք, փ. 1,37 հասցե	098545047	մենատնտես	բավարար	
8	գ. Աղձք, փ. 13, տ. 8,1 նրբ.	098891409	մենատնտես	բավարար	
9	Գ. Աղ ձ ք , փ.	077699298	ծնողազուրկ	անբավարար	
10	գ. Աղձք, փ. 19, տ. 26	098436642	մենատնտես	անբավարար	
11	գ. Աղձք, փ. 13, ք. 15	094821384	մենատնտես	բավարար	
12	գ. Աղձք, փ. 13, ք. 15	094821384	մենատնտես	բավարար	
13	գ. Աղձք, փ. 13, ք. 24/1	094751215	մենատնտես	բավարար	
14	գ. Աղձք, փ. 1, տ. 25	041566269	մենատնտես	բավարար	
15	գ. Աղձք, փ. 14, տ. 9	077141687	մենատնտես	բավարար	
16	գ. Աղձք, փ. 1, տ. 32	094165875	մենատնտես	բավարար	
17	գ. Աղձք, փ. 21,1 փկղ.,3 հասցե	093440472	մենատնտես	անբավարար	

ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

• ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը)___

• 8-րդ դասարանում սովորում են 18 աշակերտներ: Դասարանում սովորող աշակերտները կարգապահ են և բավարարում են կրթական ծրագրով սահմանված պահանջները՝ ըստ մակարդակների: Նպատակասլաց ու հետևողական աշխատանք է տարվում, որ աշակերտների համար ուսումնական պրոցեսը լինի դյուրին և հետաքրքիր, որպեսզի աշակերտները կարողանան հաղթահարել իրենց առջև ծառայած ուս. դժվարությունները:

• Ուսումնադաստիարակչական նախատեսվող աշխատանքները ուստարվա ընթացքում_____

8-րդ դասարանում ուսումնադաստիարակչական աշխատանքները տարվելու են ընդհանուր հանրակրթական ուսուցման պրոցեսի շրջանակներում: Ըստ դրա նախատեսված աշխատանքներն են՝

1. աշակերտի մոտ ձևավորել հարգալից վերաբերմունք լեզվի, մշակույթի և ազգային ավանդույթների նկատմամբ՝ դարձնելով նրան այդ արժեքների կայուն կրող ,
2. յուրաքանչյուր անհատի մոտ ստեղծել ինքնակատարելագործման ներքին պահանջ,
3. օգնել աշակերտին արդյունավետ կերպով հարմարվել աշխարհում անընդհատ տեղի ունեցող փոփոխություններին,
4. զարգացնել սովորողների ճանաչողական ակտիվությունը,
5. նպատակաուղղել սովորողի արժեքային համակարգի ձևավորումը:

• ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Հոգևոր դաստիարակություն _____

Հոգևոր դաստիարակության միջոցով սովորողի հայացքն ուղղում ենք իր ներքին հոգևոր աշխարհին ու օգնում՝ այնտեղ գտնելու և հասնելու իր ճանապարհին, իր Առաքելությանը, իր կոչմանը, իր ոգու հարստությանը, որ հետո պիտի երևան հանի, սովորեցնենք իր ներքին աշխարհում հոգևոր կյանքով ապրել՝ մտածել, ձգտել, իրեն հերոս պատկերացնել և արժանավոր արարքներ իրականացնել:

3.2 Գեղագիտական դաստիարակություն _____

Երեխայի գեղագիտական դաստիարակությունը նախ սկսվում է ընտանիքում, գեղեցիկը բնության, արվեստի, շրջապատող , իրականության մեջ տեսնելու ընդունակության զարգացումից, երեխաների գեղագիտական զգացողությունների ձևավորումից:

3.3 Ռազմահայրենասիրական դաստիարակություն _____

Մատաղ սերնդի ռազմահայրենասիրական դաստիարակությունը մշտապես գտնվել է ժամանակակից դպրոցի ուշադրության կենտրոնում: Խիստ կարևոր է սովորողների մոտ կատարելագործելու իրենց աշխատանքի, ազգի, նրա ավանդույթների և հաղթանակների նկատմամբ հարգանքը և հպարտության զգացումը:

3.4 Ֆիզիկական դաստիարակություն _____

Ֆիզիկական զարգացման համար անհրաժեշտ է համագործակցել դպրոցի բժշկի հետ՝ դասարանի աշակերտների ֆիզիկական ու առողջական վիճակը ուսումնասիրելու նպատակով, նրա հետ միասին աշակերտների համար անցկացնել զրույցներ, զարգացնել արտակարգ իրավիճակներում ճիշտ կողմնորոշվելու կարողություններ և հմտություններ:

3.5 Աշխատանքային դաստիարակություն _____

Աշխատանքային դաստիարակությունը իրականացվում է ամենօրյա կրթական պրոցեսում՝ բոլոր դասաժամերի ընթացքում . ս ո վ ո բ ե ց ն ե լ ա շ խատե լ . այ ս խն դ ի բ ը պե տք է լ ու ծ ե լ թե՛ լ ե գ վ ի ն գ ր ա կ ան ու թ յ ան , թե՛ ա շ խար հ ա գ ր ու թ յ ան և թե պատմ ու թ յ ան դ աս եր ի ն : Յ ու ր աք ան չ յ ու ր դ աս պե տք է կ առ ու ց ե լ ո բ պե ս ա շ խատան ք ի ու ս ու ց մ ան դ աս պե տք է կ առ ու ց ե լ ո բ պե ս ա շ խատան ք ի ու ս ու ց մ ան դ աս :

3.6 Բնապահպանական դաստիարակություն _____

Սովորողները պետք է լուծեն ոչ թե գլոբալ էկոհարցեր, այլ հիմնահարցեր, որոնք վերաբերում է իրենց շրջապատին: Պետք է կարողանան տեսնել, գնահատել, կանխել իրենց շրջապատում տեղի ունեցող բնապահպանական խախտումները, հմտությունները փոխանցել ընտանիքի անդամներին և ընկերներին:

3.7 Դպրոց ընտանիք կապը _____

Դպրոց-ընտանիք համագործակցության բարելավումը նպատակ ունի՝

1. է լ ա վե լ ի արդյունավետ դարձնել դպրոց-ընտանիք փոխազդեցության համակարգը՝ բարձրացնելով փոխադարձ վստահության մակարդակը,

2. ք ա ր ձ ր ա ց ն ե լ ա շ ա կ ե ր տ ն ե ր ի ու ս ու ց մ ան ար դ յ ու ն ք ն ե ր ի հ ամ ար ծ ն ո ղ ն ե ր ի պատաս խան ատվ ու թ յ ու ն ը :

ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	կատարողներ
1-ին շաբաթ	Պահի ընթացքում դասղեկը ներկայ սցրեց սջակերսի իրավու նքներն ու	04. 09. 2023-	դասղեկ

	պարտականությունները: Մշակերսները պարտավորվեցին կատարել իրենց պարտականությունները:	08. 09. 2023	
2-րդ շաբաթ	Պատկերի և մշակերսների համաձայնությունը ամբողջությամբ կատարում է Ալիսյան Ռուբենը:	11. 09. 2023- 15. 09. 2023	դատել
3-րդ շաբաթ	Պատկերի և մշակերսների համատեղ որոշմամբ ընտրվում են հերթապահներ:	18. 09. 2023- 22. 09. 2023	դատել
4-րդ շաբաթ	Կազմակերպվում է դասարանական քննարկում հայ բենասիրության, հայ բենիքի օգնության մասին:	25. 09. 2023- 29. 09. 2023	դատել
5-րդ շաբաթ	Պատկերը խոսում է դասարանի մաքրության մասին, որը ուրախանջ ուր մշակերս պարտավոր է չտեսնել և մաքուր պահել դասարանը, ինչպես ծաղիկները:	02. 10. 2023- 06. 10. 2023	դատել
6-րդ շաբաթ	Առաջին մշակերսների պատասխանները, գրքերը, սեսերը, պարաստվածությունը դասերին, օրագրերում գնահատականների անցկացումը: Առաջին մշակերսների հիգիենան, պարտավորեցնել մշակերսներին, որսպազի ամեն օր հետևեն հիգիենայի կանոններին:	09. 10. 2023- 13. 10. 2023	դատել
7-րդ շաբաթ	Առաջին մշակերսների պատասխանները, գրքերը, սեսերը, պարաստվածությունը դասերին, օրագրերում գնահատականների անցկացումը:	16. 10. 2023- 20. 10. 2023	դատել
8-րդ շաբաթ	Մշակերսները պատասխանում են դատելի հարցերին և ներկայացնում այն գիտելիքը, որը ստացել են դպրոցում և կարևորում դպրոցի դերը:	30. 10. 2023- 03. 11. 2023	դատել
9-րդ շաբաթ	Պատկերը ներկայացնում է, թե ինչ է քաղաքակրթությունը, ինչպես պետք է վարվեն դպրոցում և այլ միջավայրում քաղաքակրթի լինելու համար:	06. 11. 2023- 10. 11. 2023	դատել
10-րդ շաբաթ	Դատելը կարևորում է լեզուների իմացությունը: Մշակերսները պատասխանում են դատելի տված հարցերին`	13. 11. 2023- 17. 11. 2023	դատել

	լեզվի վերաբերյալ: Վերջում կատարում են եզրահանգում:		
11-րդ շաբաթ	Աշակերտները իրենց մտքերն են արտահայտում կենցաղում խնայողություն անելու վերաբերյալ:	20. 11. 2023- 24. 11. 2023	դասղեկ
12-րդ շաբաթ	Յուրաքանչյուր աշակերտ թղթի վրա գրում է իր վատ հատկանիշները և կատարվում է քննարկում:	27. 11. 2023- 01. 12. 2023	դասղեկ
13-րդ շաբաթ	Յուրաքանչյուր աշակերտ ներկայացնում է իր պատկերացումները դպրոցի և տան վերաբերյալ, դրանց ընդհանրությունները և տարբերությունները	04. 12. 2023- 08. 12. 2023	դասղեկ
14-րդ շաբաթ	Դասղեկը խրախուսեց բարձր առաջադիմություն ունեցող աշակերտներին և հորդորեց ցածր առաջադիմություն ունեցող աշակերտներին բարձրացնել ուսման առաջադիմությունը:	11. 12. 2023- 15. 12. 2023	դասղեկ
15-րդ շաբաթ	Ամփոփելով կիսամյակը՝ դասղեկը խրախուսում է կարգապահ աշակերտներին և դաստիարակչական աշխատանք տանում անկարգապահ աշակերտների հետ:	18. 12. 2023- 22. 12. 2023	դասղեկ
16-րդ շաբաթ	Աշակերտները ընթերցեցին ընկերության վերաբերյալ մի նյութ և կազմակերպվեց դասարանական քննարկում:	08. 01. 2024- 12. 01. 2024	դասղեկ
17-րդ շաբաթ	Աշակերտներից ոմանք ստեղծագործեցին բանաստեղծություն, ոմանք էլ գրեցին շարադրություն ծնողների մասին:	15. 01. 2024- 19. 01. 2024	դասղեկ
18-րդ շաբաթ	Համադասարանական քննարկում, թե ինչու է մարդն անմահ գործով:	22. 01. 2024- 26. 01. 2024	դասղեկ
19-րդ շաբաթ	Աշակերտները արտասանում են Թումանյանի քառյակներից և ընթերցում հատվածներ նրա կյանքից : Դասղեկը կարևորում է գրքի արժեքը և նրա դերը մարդու կյանքում:	29. 01. 2024- 02. 02. 2024	դասղեկ

20-րդ շաբաթ	Հարց ու պատասխանի ձևով յուրաքանչյուր աշակերտ ներկայացնում է իր պատկերացումը գիտելիքի և նրա կարևորության մասին:	05. 02. 2024- 09. 02. 2024	դասղեկ
21-րդ շաբաթ	Աշակերտները գարանան գալուստը նշում են երգելով, բանաստեղծություններ արտասանելով և գարնանային բնանկարներով	12. 02. 2024- 16. 02. 2024	դասղեկ
22-րդ շաբաթ	Դասղեկը ներկայացնում է յուրաքանչյուր աշակերտի ճշտապահությունն ու թերացումը:	19. 02. 2024- 23. 02. 2024	դասղեկ
23-րդ շաբաթ	Դասղեկը կատարում է դաստիարակչական աշխատանք դասարանում համերաշխության մթնոլորտ ստեղծելու նպատակով:	26. 02. 2024- 01. 03. 2024	դասղեկ
24-րդ շաբաթ	Աշակերտները նստում են զույգերով, թույլ աշակերտի կողքին նստում է լավ սովորող աշակերտ: Զույգերին բաժանվում է քարտեր, որոնց վրա գրված թեմաները լավ աշակերտները բացատրում են իրենց կողքի թույլ աշակերտին՝ սովորելով նյութը, սովորեցնում է ընկերոջը:	04. 03. 2024- 08. 03. 2024	դասղեկ
25-րդ շաբաթ	Կազմակերպվում է դասարանական քննարկում կարդացած գրքի և նրանց թողած տպավորությունների մասին:	11. 03. 2024- 15. 03. 2024	դասղեկ
26-րդ շաբաթ	Աշակերտները պատասխանում են դասղեկի գեղեցիկի և սիրո վերաբերյալ հարցերին, ներկայացնում են իրենց պատկերացումները և վերջում կատարում եզրահանգումներ:	18. 03. 2024- 22. 03. 2024	դասղեկ
27-րդ շաբաթ	Կազմակերպվում է դասարանական քննարկում , թե աշակերտները ինչ են հասկանում դաստիարակություն ասելով:	01. 04. 2024- 05. 04. 2024	դասղեկ

28-րդ շաբաթ	Աշակերտները դիտում են ֆիլմ (փաստագրական) մեր պատմության մասին :	08. 04. 2024- 12. 04. 2024	դասղեկ
29-րդ շաբաթ	Յուրաքանչյուր աշակերտ ներկայացնում է , թե ինչ մարզաձևով է զբաղվում և դիտում են տեսանյութ առողջ ապրելակերպի վերաբերյալ:	15. 04. 2024- 19. 04. 2024	դասղեկ
30-րդ շաբաթ	Ի՞նչ է կամքը, դասարանական քննարկում կամքի ուժի դրսևորման վերաբերյալ	22. 04. 2024- 26. 04. 2024	դասղեկ
31-րդ շաբաթ	Աշակերտները իրար հաջորդելով ներկայացնում են պատմության մեջ հայերի տարած հաղթանակները, այնուհետև դասղեկն իր խոսքով ամփոփում է դասը:	29. 04. 2024- 03. 05. 2024	դասղեկ
32-րդ շաբաթ	Ֆիլմի դիտում մայիսյան հերոսամարտերի մասին :	06. 05. 2024- 10. 05. 2024	դասղեկ
33-րդ շաբաթ	Դասղեկը ներկայացրեց աշակերտների առաջադիմությունը և ամփոփեց կիսամյակը:	13. 05. 2024- 17. 05. 2024	դասղեկ
34-րդ շաբաթ	Դասղեկը աշակերտներին հանձնարարում է ամառային արձակուրդներին կարդալ ուսումնական պլանով նախատեսված գրքերը:	20. 05. 2024- 24. 05. 2024	դասղեկ

ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ

Անվանումը	Հայ ոց լ եզու			Գրականություն			Ռուսաց լ եզու			Քերականներեն			Հայաստանի աշխարհագրություն			Հայ ոց պատմ.			Համ. պատմ.			Հ. Ե. պ			Հասարակագիտություն		
	Դասամատյան համար	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար	հանձնեց	ստացավ	վարձավճար
1	գ	440		գ	410		լ	470		լ	490		լ	380		լ	410		լ	420		լ	330		լ	390	
2	գ	440		գ	410		լ	470		լ	490		լ	380		լ	410		լ	420		լ	330		լ	390	
3	գ	440		գ	410		լ	470		լ	490		լ	380		լ	410		լ	420		լ	330		լ	390	
4	գ	440		գ	410		լ	470		լ	490		լ	380		լ	410		լ	420		լ	330		լ	390	
5	գ	440		գ	410		լ	470		լ	490		լ	380		լ	410		լ	420		լ	330		լ	390	
6	գ	440		գ	410		լ	470		լ	490		լ	380		լ	410		լ	420		լ	330		լ	390	
7	գ	440		գ	410		լ	470		լ	490		լ	380		լ	410		լ	420		լ	330		լ	390	
8	գ	440		գ	410		լ	470		լ	490		լ	380		լ	410		լ	420		լ	330		լ	390	
9	գ	440		գ	410		լ	470		լ	490		լ	380		լ	410		լ	420		լ	330		լ	390	
10	գ	440		գ	410		լ	470		լ	490		լ	380		լ	410		լ	420		լ	330		լ	390	
11	գ	440		գ	410		լ	470		լ	490		լ	380		լ	410		լ	420		լ	330		լ	390	
12	գ	440		գ	410		լ	470		լ	490		լ	380		լ	410		լ	420		լ	330		լ	390	
13	գ	440		գ	410		լ	470		լ	490		լ	380		լ	410		լ	420		լ	330		լ	390	
14	գ	440		գ	410		լ	470		լ	490		լ	380		լ	410		լ	420		լ	330		լ	390	
15	գ	440		գ	410		լ	470		լ	490		լ	380		լ	410		լ	420		լ	330		լ	390	
16	գ	440		գ	410		լ	470		լ	490		լ	380		լ	410		լ	420		լ	330		լ	390	
17		440			410			470			490			380			410			420			330			390	

ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ

Անվանումը	Հանրահաշիվ			Երկրաչափություն			Քիմիա			Ֆիզիկա			Կենսաբանություն			ՆՊ			Ինֆորմ.			Ազլ երես			Վարձավճար	ստորագրութ.	ստորագրութ.
	Դասում	ստացով	վարձավճար	հանձնեց	ստացով	վարձավճար	հանձնեց	ստացով	վարձավճար	հանձնեց	ստացով	վարձավճար	հանձնեց	ստացով	վարձավճար	հանձնեց	ստացով	վարձավճար	հանձնեց	ստացով	վարձավճար	հանձնեց	Ընդամենը	Ստացողի			
1	գ	420		գ	470		լ	450		լ	450		լ	390		լ	390		լ	340			460		7110		
2	գ	420		գ	470		լ	450		լ	450		լ	390		լ	390		լ	340			460		7110		
3	գ	420		գ	470		լ	450		լ	450		լ	390		լ	390		լ	340			460		7110		
4	գ	420		գ	470		լ	450		լ	450		լ	390		լ	390		լ	340			460		7110		
5	գ	420		գ	470		լ	450		լ	450		լ	390		լ	390		լ	340			460		7110		
6	գ	420		գ	470		լ	450		լ	450		լ	390		լ	390		լ	340			460		7110		
7	գ	420		գ	470		լ	450		լ	450		լ	390		լ	390		լ	340			460		7110		
8	գ	420		գ	470		լ	450		լ	450		լ	390		լ	390		լ	340			460		7110		
9	գ	420		գ	470		լ	450		լ	450		լ	390		լ	390		լ	340			460		7110		
10	գ	420		գ	470		լ	450		լ	450		լ	390		լ	390		լ	340			460		7110		
11	գ	420		գ	470		լ	450		լ	450		լ	390		լ	390		լ	340			460		7110		
12	գ	420		գ	470		լ	450		լ	450		լ	390		լ	390		լ	340			460		7110		
13	գ	420		գ	470		լ	450		լ	450		լ	390		լ	390		լ	340			460		7110		
14	գ	420		գ	470		լ	450		լ	450		լ	390		լ	390		լ	340			460		7110		
15	գ	420		գ	470		լ	450		լ	450		լ	390		լ	390		լ	340			460		7110		
16	գ	420		գ	470		լ	450		լ	450		լ	390		լ	390		լ	340			460		7110		

17	գ	420		գ	470		լ	450		լ	450		լ	390		լ	390		լ	340		460		7110		
----	---	-----	--	---	-----	--	---	-----	--	---	-----	--	---	-----	--	---	-----	--	---	-----	--	-----	--	------	--	--

ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ

Անցկացման օրը	Դասղեկի անցկացման միջոցառման (դասախոսություն, գրույցներ, դիտողական արշավներ, էքսկուրսիաներ և այլն) բովանդակությանը	Ցանկություն
	Իմ իրավու նքներն ու պրոսպանու թ ռու նները	
	Ավագի ընտրու թ ան և պրոսպանու թ ռու նների բայ խու մ	
	Ընտրել հերթապահներին	
	Հայ ըննիքը վտանգի մեջ է	
	Անքու ը դասաենյ սկ	
	Աու գել աշակերտների գրքերը սերերը և պք ու սակները	
	Պահանել հիգիենայ ի կանոնները	
	Ինչ է ինձ համար դպրոցը	
	Քողախարու թ ան նշանակու թ ռու նը մեր կյ անքու մ	
	Քանի լ եզու գիտես, պ նքան մարդ ես	
	Պեսք է, սրոյ ոք, ինայ էլ	
	Իմ մեջ ձևավորված վատհակամիշները	
	Դպրոցը մեր սու նն է	
	Ռհանան առաջադինու թ ռու ն	
	Կիսակ սկի անկուվու մ	
	Ընկերախրու թ ռու ն	
	Մխարհու մ ծնողներից թանկ. . .	
	Արդն անմահ է գործով	
	Թու մանյ անն ու գիրքը	
	Գիտել իքը հարսու թ ռու ն է	
	Ծղկաքու յ ը գարու և	
	Ճշտապիու թ ռու ն խոսքու մ և գործու մ	
	Համերաք խղասարան	
	Ինքը սովորեցի ը, սովորեցրու ընկերջո	
	Գիրքը իմ կյ անքու մ	
	Գեղեցկու թ ռու նը ծնու մ է սեր	
	Դասիսարակու թ ռու նը տանը և դպրոցու մ	
	Իմ երկրի պատու թ ռու նը	
	Ստոջ և անվտանգ սարել սկերայ	
	Անու ը կամքի դրսևորու մ	
	Սրիու թ ռու նը ծնվու մ է պք քարու մ	

	Այ իսր հաղթանակների ամրս	
	Կիսանյ սկի անկոյու մ	
	Ի նչ ընթերցել սրձակու թղին	

ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՀԵՏ

Ծնողկոմիտեի կազմը

Նախագահ՝ _____ Գասպարյան Մարիամ _____
անդամներ՝ _____ Բավոյան Քրիստինե _____
անդամներ՝ _____ Սարգսյան Հասմիկ _____
անդամներ՝ _____ Պողոսյան Ռուզաննա _____
անդամներ՝ _____ Եղիազարյան Անուշ _____

Հոդված 11. Կրթության բովանդակությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

1. Կրթության բովանդակությունը հասարակության հոգևոր, տնտեսական և սոցիալական առաջընթացի հիմնական գործոններից մեկն է և նպատակաուղղված է երիտասարդ սերնդի դաստիարակմանը, պատշաճ վարքի և վարվելակերպի ձևավորմանը, անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման, նրանց ինքնորոշման և ինքնադրսևորման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանը, քաղաքացիական հասարակության կայացմանը և զարգացմանը, իրավական պետության ստեղծմանն ու կատարելագործմանը:

Կրթության բովանդակությունն ապահովում է՝

- 1) սովորողների աշխարհաճանաչման ձևավորումը գիտելիքների և կրթական ծրագրերի ժամանակակից մակարդակին (աստիճանին) համապատասխան.
- 2) սովորողների կողմից ազգային և համամարդկային մշակութային արժեքների յուրացումը.
- 3) հասարակության կատարելագործումը և ազգի զարգացման նոր մակարդակ ապահովող ժամանակակից անհատի ու քաղաքացու ձևավորումը.
- 4) հասարակության մտավոր ներուժի և աշխատուժի վերարտադրությունն ու զարգացումը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈԴՎԱԾ 4. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթությունն պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

ՀՈԴՎԱԾ 5. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԿԶՐՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Հանրակրթությունը նպատակաուղղված է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի որպես ապագա քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշման և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը.

1) հանրակրթական մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.

3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը:

ՀՈԴՎԱԾ 20. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

2. Սովորողն իրավունք ունի՝

1) ստանալու հանրակրթության պետական կրթական չափորոշչին համապատասխան կրթություն.

2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև տվյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ.

3) անվճար օգտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնանյութական բազայից.

4) մասնակցելու ներդրողական և արտադրողական միջոցառումների.

5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մանկավարժական և այլ աշխատողների ու սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը.

6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը.

7) ազատորեն փնտրելու և մատչելիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի.

8) ազատ արտահայտելու սեփական կարծիքն ու համոզմունքները.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՒԱՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)

ՀՈՂՎԱԾ 10. Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հաղորդակցության ցանկացած միջոցով:

Երեխայի տեղեկատվություն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար:

Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրոնական կազմակերպություններին:

ՀՈՂՎԱԾ 11. Երեխայի կրթության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության դրսևորման, տաղանդի, մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ և այլն: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում և իրականացնում են տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈՂՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամանցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈՂՎԱԾ 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, գրագրության և հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իր իրավունքներն իրականացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակչական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ու դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխհարաբերություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:

Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. <<Ուսումնական հաստատության դաստիարակչական աշխատանքային տարեկան ծրագիր>> մատյանը նախատեսված է դաստիարակչական կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դաստիարակչական աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմվելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
- Աշակերտների գործունեության կազմակերպման գույակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
- դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատեսությունը,
- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դասողեկին, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դասողեկի տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դասողեկի աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, <<ստացավ>> և <<հանձնեց>> սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմխիթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դասողեկը անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դասողեկը պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնասության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը:

ՀՀ ԿԳՆ նախարարի 15.08.2000թ. թիվ 264Մ հրամանի համաձայն
համարվում է պարտադիր գործածության երաշխավորված փաստաթուղթ
© Կազմող՝ Վ. Միրումյան

© Տպագրության է պատրաստվել Վիամիր ՄՊԸ հրատարակության կողմից, 3000 օրինակ